

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

**T/3090. számú
törvényjavaslat**

**az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó
intézkedések végrehajtásáról, valamint ehhez kapcsolódóan egyes
törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXX. törvény módosításáról**

**Előadó:
Dr. Matolcsy György
nemzetgazdasági miniszter**

Budapest, 2011. május

2011. évi törvény

az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról, valamint ehhez kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXX. törvény módosításáról

1. §

(1) Az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról, valamint ehhez kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXX. törvény (a továbbiakban: Kit.) 1. § a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény alkalmazásában]

„a) *uniós jogi aktus*: az Európai Unió Működéséről Szóló szerződés 75. cikke, illetve 215. cikke alapján elfogadott uniós jogi aktusok, valamint az ezen jogi aktusok felhatalmazása alapján elfogadott jogi aktusok, illetve intézkedések;”

(2) A Kit. 1. §-a a következő f)–g) ponttal egészül ki:

[E törvény alkalmazásában]

„f) *pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés*: pénzeszközök átutalására és pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó, uniós jogi aktus által elrendelt értesítési és engedélyezési kötelezettség;

g) *pénzeszköz átutalása*: az uniós jogi aktusban meghatározott fogalom.”

2. §

A Kit. a 10. §-át követően a következő 11–14. §-sal és azt megelőző alcímmel egészül ki:

„A pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedések végrehajtására vonatkozó rendelkezések

11. § (1) Ha az uniós jogi aktus pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedést rendel el, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény (a továbbiakban Pmt.) 1. § (1) bekezdés a)–e) és l) pontja hatálya alá tartozó szolgáltató – ide nem értve a pénzfeldolgozást végző szolgáltatót – (a továbbiakban: pénzügyi szolgáltató) az uniós jogi aktusban rögzített esetekben a pénzeszközök átutalása és a pénzügyi szolgáltatás kezdeményezéséről, fogadásáról, teljesítéséről haladéktalanul értesíti a pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés foganatosításáért felelős szervet, illetve az uniós jogi aktusban meghatározott esetekben a teljesítés engedélyezése iránti kérelmet nyújt be a pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés foganatosításáért felelős szervhez.

(2) A pénzügyi szolgáltató értesítésének, illetve kérelmének tartalmaznia kell a pénzeszközök átutalásával és a pénzügyi szolgáltatással kapcsolatban rendelkezésre álló összes adatot, tény, körülményt, különös tekintettel az átutalás céljának megjelölésére, a megbízóra és a kedvezményezettre vonatkozó adatokra, a Pmt. alapján rögzített adatokra, a

kapcsolódó egyéb hatósági engedélyekre és az uniós jogi aktusban a pénzeszközök átutalására és a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó korlátozások kapcsán rögzített kivételekre.

(3) A pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés foganatosításáért felelős szerv az uniós jogi aktusban meghatározott határidőn belül megvizsgálja a kérelmet és dönt az uniós jogi aktusban rögzített feltételek alapján és szempontoknak megfelelően.

(4) Ha a pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés foganatosításáért felelős szerv az uniós jogi aktusban meghatározott határidőn belül nem hoz döntést, az engedélyt megadottnak kell tekinteni.

(5) A pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés foganatosításáért felelős szerv a kérelmet elutasító határozatát megküldi az adópolitikáért felelős miniszter részére, aki a kérelem elutasításáról az uniós jogi aktusoknak megfelelően tájékoztatja az Európai Unió többi tagállamát és az Európai Bizottságot.

12. § (1) A pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés foganatosításáért felelős szerv, a pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés alkalmazásának ellenőrzése céljából, továbbá a 11. § szerinti engedélyezési eljárás lefolytatása céljából jogosult kezelni a Pmt. ügyfél-átvilágítási rendelkezései alapján a megbízóra és a kedvezményezettre vonatkozóan a szolgáltató által rögzített és az értesítésben, az engedélyezés iránti kérelemben továbbított és a 13. § szerinti eljárás során tudomására jutott személyes adatokat.

(2) A pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés foganatosításáért felelős szerv az (1) bekezdés alapján kezelt adatokat – amennyiben az eljárás feltételei a pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedést elrendelő uniós jogi aktus alapján már nem állnak fenn – az értesítés és engedélyezés iránti kérelem beérkezését követő 5 év után köteles törölni.

13. § (1) A pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés foganatosításáért felelős szerv a 11. § szerinti engedélyezési eljárás lefolytatása során közigazgatási hatóságot, általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervet, terrorizmust elhárító szervet, nyomozó hatóságot, nemzetbiztonsági szolgálatot, ügyészt, bíróságot kereshet meg, ha az e törvényben meghatározott feladatának ellátásához

a) olyan adat vagy ténybeli ismeret szükséges, amely a megkeresett hatóság nyilvántartásából, illetve irataiból szerezhető meg,

b) olyan irat vagy más bizonyíték szükséges, amely a megkeresett hatóságnál van, vagy onnan szerezhető meg.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a megkeresésben meg kell jelölni a megkeresésben kért adat, irat vagy más bizonyíték felhasználásának célját.

(3) A megkeresett szerv a megkeresést a rá vonatkozó jogszabályban foglaltak szerint teljesíti. A megkeresett szerv csak akkor tagadhatja meg a megkeresésben foglaltak teljesítését, ha az jogszabályba ütközik. Ha a megkeresésben foglaltak teljesítésére más szerv rendelkezik hatáskörrel, a megkeresett szerv a megkeresést haladéktalanul, de legkésőbb a megkeresés megérkezésétől számított három napon belül e hatósághoz továbbítja, és erről egyidejűleg tájékoztatja a pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés foganatosításáért felelős szervet.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a megkeresést nyolc napon belül teljesíteni kell.

(5) A pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés foganatosításáért felelős szerv a 11. § szerinti engedélyezési eljárás lefolytatása során illetékes külföldi hatóságot is megkereshet. Ha a megkeresésben foglaltak teljesítéséhez magyar külképviseleti hatóság

megkeresése szükséges, a megkeresésben foglaltak teljesítésének határideje a megkeresésnek a külképviseleti hatósághoz történő megérkezése napján kezdődik.

14. § (1) A Pmt. 5. § a) pontja szerinti felügyeleti hatóság a felügyeleti tevékenységének gyakorlása során biztosítja a pénzügyi szolgáltató pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedést elrendelő uniós jogi aktusoknak és a 11. §-ban foglalt rendelkezéseknek való megfelelését.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott felügyelet ellátása során a Pmt. felügyeletre és intézkedésekre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazni kell.”

3. §

A Kit. 20. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„20. § Ez a törvény

a) a terrorizmus leküzdése érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről szóló 2001. december 17-i 2580/2001/EK tanácsi rendelet 1–6., 8. és 10. cikkének,

b) az Oszáma bin Ládennel, az Al-Qaida hálózattal és a Tálibánnal összeköttetésben álló egyes személyekkel és szervezetekkel szemben meghatározott szigorító intézkedések bevezetéséről, valamint az egyes termékek és szolgáltatások Afganisztánba történő kivitelének tilalmáról, a repülési tilalom megerősítéséről és az afganisztáni Tálibánt illető pénzkészletek és egyéb pénzügyi források befagyasztásáról szóló 467/2001/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2002. május 27-i 881/2002/EK tanácsi rendelet 1–2a, 5–6., 8–9. és 11. cikkének,

c) az Irakkal fennálló gazdasági és pénzügyi kapcsolatok egyes korlátozásairól és a 2465/96/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2003. július 7-i 1210/2003/EK tanácsi rendelet 1., 4., 5–10., 12–13. és 16. cikkének,

d) egyes, Zimbabweval szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2004. február 19-i 314/2004/EK tanácsi rendelet 1., 6–9., 10. és 13. cikkének,

e) a Libériával szembeni további korlátozó intézkedésekről szóló 2004. április 29-i 872/2004/EK tanácsi rendelet 1–10. és 13. cikkének,

f) a volt Jugoszláviában elkövetett humanitárius bűncselekményeket vizsgáló nemzetközi törvényszék (ICTY) megbízatása hatékony végrehajtásának támogatására irányuló egyes korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló 2004. október 11-i 1763/2004/EK tanácsi rendelet 1–9. és 12. cikkének,

g) az elefántcsontparti helyzet tekintetében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló 2005. április 12-i 560/2005/EK tanácsi rendelet 1–10. és 13. cikkének,

h) a Kongói Demokratikus Köztársaság tekintetében a fegyverembargót megsértő személyekkel szemben meghatározott, egyedi korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló 2005. július 18-i 1183/2005/EK tanácsi rendelet 1–8. és 11. cikkének,

i) a szudáni Darfur térségében zajló konfliktusban a békefolyamatot akadályozó és a nemzetközi jogot sértő cselekményt elkövető egyes személyekkel szemben meghatározott, egyedi korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló 2005. július 18-i 1184/2005/EK tanácsi rendelet 1–8. és 11. cikkének,

j) a Rafiq Hariri libanoni miniszterelnök meggyilkolásában való részvétellel gyanúsított egyes személyekkel szembeni egyedi korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló 2006. február 21-i 305/2006/EK tanácsi rendelet 1–7. és 10. cikkének,

k) a Lukasenko elnökkel és egyes fehérorosz tisztviselőkkel szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2006. május 18-i 765/2006/EK tanácsi rendelet 1–7. és 10. cikkének,
l) a Burmával/Mianmarral szembeni korlátozó intézkedések megújításáról és a 798/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2006. május 29-i 817/2006/EK tanácsi rendelet 1., 6–8., 10–11. és 14. cikkének,
m) a Koreai Népi Demokratikus Köztársasággal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2007. március 29-i 329/2007/EK tanácsi rendelet 1., 5–12. és 15–16. cikkének,
n) a szomáliai helyzet tekintetében egyes természetes vagy jogi személyekkel, szervezetekkel vagy testületekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedések bevezetéséről szóló 2010. április 26-i 356/2010/EU tanácsi rendelet 1–10. és 16–17. cikkének,
o) az Eritreával szembeni egyes korlátozó intézkedésekről szóló 2010. július 26-i 667/2010/EU tanácsi rendelet 1., 4–7., 9–10. és 15–16. cikkének,
p) az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 423/2007/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2010. október 25-i 961/2010/EU tanácsi rendelet 16–26. és 37. cikkének,
q) a tunéziai helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szemben hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2011. február 4-i 101/2011/EU tanácsi rendelet 1–10. és 15. cikkének,
r) a líbiai helyzetre tekintettel korlátozó intézkedések meghozataláról szóló 2011. március 2-i 204/2011/EU tanácsi rendelet 1–5. és 7–13. cikkének,
s) az egyiptomi helyzet tekintetében egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szemben hozott korlátozó intézkedésekről szóló 2011. március 21-i 270/2011/EU tanácsi rendelet 1–10. és 15. cikkének
a végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.”

4. §

A Kit. 22. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„22. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés foganatosításáért felelős szervet vagy szervezetet rendeletben jelölje ki.

(2) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés foganatosításáért felelős szervet vagy szervezetet rendeletben jelölje ki.”

5. §

E törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba és a hatálybalépést követő napon hatályát veszti.

6. §

(1) A Kit. 1. § *c)–d)* pontjában, 2. §-ában, 3. § (1) és (3) bekezdésében, 5. § (2) bekezdésében, 6. § (1) bekezdésében, valamint 7. § (1) bekezdés *a)* pontjában a „közösségi” szövegrész helyébe az „uniós” szöveg lép.

(2) A Kit. 6. § (5) bekezdésében „a közösségi” szövegrész helyébe „az uniós” szöveg lép.

7. §

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 85. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a cégbíróság hivatalos tudomására jut, hogy a cég vagy annak tagja

a) nemzetközi jogi kötelezettségen alapuló, illetve

b) az Európai Unió Működéséről Szóló szerződés 75. cikke, illetve 215. cikke alapján elfogadott uniós jogi aktusok, valamint az ezen jogi aktusok felhatalmazása alapján elfogadott jogi aktusok, illetve intézkedések által elrendelt

pénzügyi vagy vagyoni korlátozó intézkedés hatálya alá tartozik, a cégbíróság a cég működését felfüggeszti.”

8. §

Ez a törvény az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 423/2007/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2010. október 25-i 961/2010/EU tanácsi rendelet 16–26. és 37. cikkének a végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

INDOKOLÁS

Általános indokolás

Az Európai Unió Tanácsa 2010. október 25-én fogadta el 961/2010/EU számú rendeletét, amely az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 423/2007/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szól (továbbiakban: rendelet). A rendelet megerősíti, egyúttal jelentősen bővíti az Iránnal szemben korábban bevezetett korlátozó intézkedéseket. A rendelet pénzügyi szektorra vonatkozó része új engedélyezési és értesítési kötelezettségeket tartalmaz az iráni személyek, szervezetek vagy szervek részéről, illetve részére történő átutalások vonatkozásában. Az új elemek végrehajtására (az értesítések fogadására és az engedélyezési eljárás lefolytatására) egy nemzeti hatóságot szükséges kijelölni, valamint szükséges a hatóság megfelelő eljárásának jogszabályban történő rögzítése.

A tervezet célja a rendelet pénzügyi szektorra vonatkozó része hazai végrehajtásának a biztosítása. A szoros kapcsolódások és az egységes, átlátható hazai szabályozás érdekében fontos a tág értelemben vett, az EU jogi aktusain alapuló pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtását egy törvényben szabályozni. Ennek megfelelően az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról, valamint ehhez kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXX. törvény (továbbiakban: Kit.) módosításával szükséges garantálni a nemzeti szintű végrehajtást.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz.

A rendelet pénzügyi szektorra vonatkozó része hazai végrehajtásának biztosítása, valamint a koherens fogalomhasználat érdekében a tervezet kiegészíti a Kit. 1. §-ában meghatározott értelmező rendelkezéseket az uniós jogi aktus fogalmával, valamint bevezeti a pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés és a pénzeszköz átutalásának fogalmát.

A 2. §-hoz.

A Kit. új 11–14. §-ai a pénzeszközök átutalására és pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó korlátozó intézkedés végrehajtásának hazai részletszabályait (az érintett szolgáltatók és a pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés foganatosításáért felelős szerv kötelezettségeit, az eljárás részletszabályait, az adatkezelésre és megkeresésre, továbbá a felügyeletre és intézkedésekre vonatkozó rendelkezéseket) határozzák meg.

A rendelet által bevezetett, a pénzeszközök átutalására és pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó korlátozó intézkedés végrehajtása a korlátozással érintett országból érkező és oda küldött átutalásokkal kapcsolatos bejelentési kötelezettséget, illetve a vonatkozó uniós rendeletben meghatározott értékhatár felett engedélyhez kötött továbbítást, illetve a rendeletben meghatározott esetekben annak megakadályozását jelenti. Amennyiben a pénzeszközök átutalására és pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó korlátozó intézkedéssel érintett tranzakcióról van szó, a szolgáltatót kétféle kötelezettség terhelheti, egyrészt értesítési a pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés foganatosításáért felelős szervet, másrészt a vonatkozó uniós jogi aktusban meghatározott körben engedélyt kér a teljesítéshez.

Az eljárásban a foganatosításért felelős szerv egyrészt fogadja az értesítéseket, másrészt engedélyhez kötött tranzakció esetében döntést hoz az engedély megadásáról vagy elutasításáról.

Tekintettel arra, hogy a pénzeszközök áttulajdonosítására és pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó korlátozó intézkedések végrehajtása, illetve az ezzel kapcsolatos engedélyezési eljárás szükségszerűen együtt jár adatkezelési tevékenységgel, a törvény a foganatosításért felelős szervet felhatalmazza arra, hogy meghatározott adatkörre vonatkozóan, a törvényben meghatározott célhoz kötötten az abban meghatározott feltételek szerint adatokat kezeljen. A foganatosításért felelős szerv az általa kezelt adatokat a törvényben meghatározott feltételek mellett 5 év után köteles törölni.

A foganatosításért felelős szerv a 11. § szerinti engedélyezési eljárás lefolytatása során a döntésének megalapozása érdekében közigazgatási hatóságot, általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervet, terrorizmust elhárító szervet, nyomozó hatóságot, nemzetbiztonsági szolgálatot, ügyészt és bíróságot kereshet meg, meg kell azonban jelölnie a megkeresés pontos célját. A megkeresés vonatkozásában hatóság alatt értendő a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben meghatározott pénzügyi információs egységként működő hatóság is.

A megkeresett szerv a megkeresést a rá vonatkozó jogszabályban foglaltak szerint teljesíti. A megkeresett hatóság csak akkor tagadhatja meg a megkeresésben foglaltak teljesítését, ha az jogszabályba ütközik. A megkeresést nyolc napon belül teljesíteni kell. Ha a megkeresésben foglaltak teljesítéséhez magyar külképviseleti hatóság megkeresése szükséges, a megkeresésben foglaltak teljesítésének határideje a megkeresésnek a külképviseleti hatósághoz történő megérkezése napján kezdődik.

A tervezet a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvénnyel összhangban szabályozza a törvény rendelkezéseinek végrehajtását felügyelő szerv (a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének) tevékenységét és az alkalmazandó intézkedéseket.

A Kit.-ben kapott felhatalmazás alapján a pénzeszközök áttulajdonosítására vonatkozó korlátozó intézkedés foganatosításáért felelős szervként a Kormány a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Bűnügyi Főigazgatóságát jelöli ki a Nemzeti Adó- és Vámhivatal szervezetéről és egyes szervek kijelöléséről szóló 273/2010. (XII. 9.) Korm. rendeletében.

A 3. §-hoz.

Az Európai Unió jogának való megfelelés alcím alatt található közvetlenül alkalmazandó uniós jogi aktusok felsorolása kiegészítésre kerül az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 961/2010/EU rendelet vonatkozó szakaszaival.

A 4. §-hoz

A § felhatalmazó rendelkezést tartalmaz.

Az 5. §-hoz.

Hatályba léptető rendelkezést tartalmaz.

A 6. §-hoz.

A tervezet az egységes fogalomhasználat érdekében a „közösségi” szövegrészt „uniós” szövegre módosítja a Kit. vonatkozó rendelkezéseiben.

A 7. § hoz.

A tervezet az egységes fogalomhasználat érdekében módosítja a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 85. § (1) bekezdését, amelyben ezáltal a közösségi rendelet helyett uniós jogi aktusra történik utalás.

A 8. § hoz.

A § a tervezet jogharmonizációs záradékát tartalmazza.